

Implementeringsrådet
KN 2024:04

Vägledning för ökad företagshänsyn i EU-rättsakter – hur främja svenska företags konkurrenskraft?

Denna vägledning från Implementeringsrådet syftar till att utgöra ett stöd för den som på olika sätt bidrar i behandlingen av förslag till EU-rättsakter så att de utformas på ett sätt som stärker svenska företags konkurrenskraft genom att hålla nere företagens administrativa kostnader och omotiverade regelbördor.

Vägledningen ger konkreta råd och exempel som bidrar till att skapa bättre förutsättningar för det svenska näringslivets långsiktiga konkurrenskraft.

Att utgå ifrån berörda företags perspektiv handlar om att ge företagen bra förutsättningar att göra rätt, att bl.a. undvika onödig administration och på så sätt bidra till att reglernas syfte uppnås på ett kostnadseffektivt sätt.

Vägledningen kan användas av alla aktörer som på olika sätt deltar, bidrar och lämnar synpunkter i framtagandet av svenska ståndpunkter.

Implementeringsrådets uppgift

Implementeringsrådet har i uppgift att bistå regeringen i arbetet med att stärka svenska företags konkurrenskraft genom att undvika implementering över miniminivån och motverka omotiverade regelbördor samt minska administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader vid genomförande av EU:s regelverk i svensk rätt. Implementeringsrådets arbete ska utgå ifrån ett företagsperspektiv.

Implementeringsrådet ska lämna underlag och rekommendationer till regeringen, dels som bidrag till svenska ståndpunkter i förhandlingar, dels om hur EU-rättsakter kan genomföras i svensk rätt på ett sätt som inte är mer långtgående ur ett företagsperspektiv än vad rättsakterna kräver.

Råd och exempel att överväga när förslag till EU-rättsakter utarbetas och behandlas:

1. Beskriv förslagens konsekvenser för svenska företag tidigt

- När ett nytt förslag till EU-rättsakt presenteras; gör en översiktlig beskrivning av vilka svenska branscher som berörs, ungefärlig storlek på företagen samt hur förslaget påverkar svenska företags fullgörandekostnader inkl. administrativa bördor och därmed förknippad konkurrenskraft.
- När ett förslags samhällsekonomiska konsekvenser redovisas kan förslagens påverkan på svenska företags konkurrenskraft analyseras och beskrivas.
- Ta hjälp av näringslivsorganisationerna. Positionspapper och bidrag i kommissionens samrådsprocess "[Kom med synpunkter!](#)" kan ge vägledning tidigt i processen, innan förslaget hunnit remitteras. Även kommissionens slutliga konsekvensanalys, om sådan finns, kan ge viktig information om konsekvenser och kostnader för företagen.
- Ta hjälp av [SCB:s företagsdatabas](#). Specificera aktuell bransch så långt det går via SNI-klass för att få tillgång ändamålsenlig statistik kring antal berörda företag och dess storlek.
- På [Statskontorets webbsida](#) finns stöd för hur konsekvenser för företagande och konkurrenskraft kan analyseras.

- På [Implementeringsrådets webbsida](#) publiceras vilka EU-rättsakter som rådet prioriterar att granska, samt avlämnade analyser av förslag till EU-rättsakter och rekommendationer om implementering.

2. Beakta svenska företags konkurrenskraft

- Föreslå och främja förslag som stärker konkurrenskraften och som underlättar för svenska företag att konkurrera såväl inom EU som på en internationell marknad.
- Överväg hur omfattande den samlade regelbördan och de kumulativa kostnaderna blir för företagen till följd av förslaget.
- Främja och förespråka teknologineutrala och marknadsdrivna lösningar som gynnar innovation och hållbar tillväxt.

Exempel: Att företag kan visa att de uppfyller lagstiftningens krav genom att använda standarder och/eller redan etablerade certifierings- eller märkningsordningar.

- Säkerställ att nya regler inte diskriminerar små och medelstora företag och att deras förutsättningar tas i beaktande från start och under arbetets gång. Sett till andel av de registrerade företagen i Sverige är 99,9 % mikro-, små eller medelstora företag. Det är därför viktigt att från början utforma reglerna så att de passar de mindre företagens villkor.

3. Minska administration och regelbördor

- Överväg om en ny regel behövs överhuvudtaget. Kan syftet uppnås på annat sätt, eller med hjälp av redan befintliga regler?
- Arbeta för att föreslagna EU-rättsakter är enkla, tydliga och förutsägbara i sin tillämpning. Gör ett realitetstest – fungerar detta i praktiken?

Exempel; Är definitionen av vem som omfattas av rättsaktens krav tillräckligt tydlig? Är relationen till andra angränsande rättsakter tydlig?

- Främja digitala lösningar, t.ex. ”en väg in”, och förenklade rapporteringskrav där det är möjligt. Undvik nya rapporteringskrav om liknande krav redan finns, t.ex. i annan lagstiftning.

Exempel; Är rapporteringsrutinerna enkla att administrera? Är rapporteringsintervallen rimliga? Kan nya inrapporteringskrav inlemmas i redan befintliga rapporteringsprocedurer? Var uppmärksam på om rapporteringskrav på stora företag i praktiken spiller över på och belastar små företag i leverantörskedjan.

- Överväg om förnyade konsekvensanalyser behöver göras i olika stadier av förhandlingen som belyser administrativa kostnader och andra fullgörandekostnader. Överväg alternativa lösningar som minskar dessa bördor (t.ex. färre rapporteringstillfällen, råd och stöd, självreglering mm).

4. Minska genomförandekostnader

- Verka för harmonisering så långt det är möjligt och, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, minska utrymmet för nationella särkrav vid införandet av nya regler. Reglerna bör utformas på ett sätt som möjliggör kostnadseffektiva och flexibla nationella genomförandemetoder, dock utan att avsedd harmonisering riskerar att gå förlorad.
- Verka för tydlig relation mellan rättsakten och andra närliggande regelverk, och att definitioner så långt möjligt är enhetliga i regelverk som samverkar.
- Undvik att överlåta viktiga konkretiseringar angående t.ex. definitioner till delegerade akter eller genomförandeaakter. Detta innebär en osäkerhetsfaktor som kostar företagen tid och pengar att förhålla sig till.

- Verka för realistiska implementeringstider, främja möjligheten till övergångsperioder och gradvisa liksom successiva ikraftträdanden för att ge företag tillräcklig tid att anpassa sig. Företagen kan behöva 2–4 års förberedelsetid för anpassning av sina produktutvecklingsprocesser.
- Uppmana till användning av befintliga rapporteringssystem och processer i första hand och undvik att införa nya, kostsamma strukturer där så är möjligt. Standarder kan vara ett sätt för företagen att visa att de uppfyller krav i rättsakten.

5. Säkerställ en effektiv svensk påverkansprocess

- Samråd fortlöpande med det svenska näringslivet för att identifiera behov och utmaningar för de som är berörda.
- Inled tidig och aktiv dialog med andra medlemsstater för att bygga stöd för svenska prioriteringar.

Beslutad av Implementeringsrådet den 2 februari 2026.